

A MUZSIKÁLÓ HÁZ

Ugyanakkor épült, amikor az első (és tulajdonképpen az egyetlen igazi) Nemzeti Színház. A Pesti Magyar Színházat — eleinte így nevezték — 1837 augusztusában nyitották meg az Országúton (ma Múzeum körút), a Hatvani kapuval szemközt, a Kerepesi út (Rákóczi út) sarkán. A ház, amelyről most szólni kívánunk, a színházzal egy időben, alig kétszáz méternyire tőle emelkedett az akkor még (szintén?) poros út jobb oldalán. Hild József építőmester kiemelkedő alkotása az, lakói a Doppler, Lechner és Huber családok voltak, a kőbányai téglagyár tulajdonosai. A környék lakói mégsem a kövek kopogását vagy a habarcs csikorgását hallották, hanem a kiszüremelő muzsika hangjaira lettek figyelmesek. Estéknént kamara-zene, zongora- vagy hegedűszó szállt a levegőben, a sétálók lelassították lépteiket, hogy elcsípjenek egy-egy elszabadult akkordot. Az épületet egymás közt egyszerűen muzsikáló háznak nevezték...

A Rákóczi út 13. számú épület ma az egyik legrégebbi lakóház az egész környéken. Eredetileg egyemeletes volt, 1852-ben a klasszicista utcai front újabb emeletet kapott, kilenc évvel később Pán József építész az udvari résszel bővítette.

Aki a kor zenei nagyságai közül Magyarországon, s főként a Nemzeti Színházban járt, nem kerülhette el a muzsikáló ház tulajdonosának, Doppler Ferencnek és Károlynak a vendégszeretétét. Itt töltötte pesti estéit Richard Wagner, Meyerbeer, Liszt Ferenc és Erkel Ferenc. Utóbbi a színház első zenei vezetőjeként szinte otthon érezte magát ebben a házban. Itt vendégeskedett később Erkel Sándor karmester is, a zeneszerző fia, Goldmark Károly és a színigazgató Szigligeti Ede. A régi színház szinte valamenyny eseménye visszhangra talált e falak között. 1858. szeptember 15-én itt született Hubay Jenő, a később méltán világhírű hegedűművész, Huber Károly zenepedagógus fia.

Az épületet a közelmúltban tatarozták. A kazettás kapualj régi lámpáit „modernre” cserélték. A csigalépcső alján, ahol hajdan fáklya világított a későn érkezőknek, ma kukák sorfala fogad. Pedig ebben a házban élt egykor Henszlmann Imre műtörténész is, régi korok és stílusok szorgos kutatója. A bejárattól jobbra még áll az emléktábla: 1845 augusztusában itt született Lechner Ödön, minden idők egyik legnagyobb magyar építésze... Tizennégy éves volt Lechner, amikor a közeli Dohány utcai zsinagógát fölszentelték, s a templom építéséhez a gyönyörű terrakotta és mázas téglákat — kísérletképpen — szüleinek kőbányai gyárából hozatták. A család később megvásárolta a pécsi Zsolnay-gyárat is, ahonnan azok a különleges pirogránit kockák kerültek ki, amelyek aztán Lechner nagyszerű, magyaros-szecessziós stílust képviselő alkotásait (az Iparművészeti Múzeumot, a Földtani Intézetet és a Nemzeti Bank mai épületét) díszítették.

A szép tágas, virágos udvarba az elmúlt hetek során egy darabokra tört, régi kőkutató hoztak az illetékesek: ki tudja, honnan, ki tudja, miért. A hátsó udvarban helyes kis épület áll (talán házi kápolna lehetett egykor), ma WC-nek használják a földszinti lakók. Ha az öreg Lechner Ödön, aki az első világháború előtt a Japán-kávéház híres törzsasztalának alapítója volt, visszalátogatna hajdani szülőházába, vajon elégedett volna-e az iménti renoválás áldásaival? Nem lehetne a muzsikáló házból inkább muzsikáló udvart alakítani (erre Pesten nem sok hasonló lehetőség nyílik), hogy legalább nyári éjszakákon ismét zeneszó áradjon szét a sétálók örömére?

Az oldal munkatársai:
Józsa György Gábor, Kapuvári Gábor, Kerekes Péter, Raj Tamás és Vértessy Péter.

MAGYAR NEMZET

1982 AUG 7